

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

229. An comprehendantur dictâ pœnâ privationis ipso jure hæretici
occulti, & qui mox ab hæresi resipiscunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

cum secundum, de heretis, in 6. et ad idem Lott. n. 37. citans Burfat. consl. 14. n. 18. l. t. Surdum. decs. 247. n. 2. Et sic, licet ante hujusmodi declaratoriam possunt beneficia veluti vacanta impetrari, ante hanc tamen non teneri heretos postulatum abdicare possessionem, tradit Barbos. citatis Paris. l. 1. q. 3. n. 2. Sanctarell. Decian. &c. Lott. n. 38, citans Menoch. de arbit. cap. 416. n. 62. Sanch. in sum. c. 26. n. 1. & plures apud Barb. in collect. ad c. ad abolendam. n. 8. ac dicens, sic declarari à Suar. et si is vixit sentire contrarium. Tom. I. in 3. p. d. 43. f. 1. n. 4. unde sequitur, non posse provisum ex hac vacatione possessionem capere, intruso non citato & negotio cum eo discussio. Lott. n. 39 cit. Gomes. ad reg. de annali. q. 52. & Rotam. Quod verò attinet irregularitatem, adeoque inhabilitatem, quam incurret hereticus ad obtinenda beneficia, de hoc vide Garc. à n. 80. & dicta à nobis alias de electione.

Quaestio 229. An comprehendantur dicta pœna privationis ipso jure hereticorum occuliti & qui mox ab heresi resipiscunt?

1. Respondeo ad primum: indubitatum esse non incurri eam pœnam per heresim sola mente conceptam, cum Ecclesia occulta mentis peccata non puniat. Azor. citato c. 17. §. primò queritur. Sed neque dum heresim est exterior, sed occulta, incurritur hæc pœna secundum quosdam, ut tacito eorum nomine refert Azor ibidem; sed solum ob heresim manifestam; vel per sententiam judicis, vel evidentiam facti, vel propriam rei confessionem in iudicio (quippe manifestus hereticus dicitur, secundum gl. in c. ad abolendam, qui se talem esse profiterat, & assertit; vel qui pro tali damnatus est, vel qui prædicat dogma hereticum, aut assertit vel defendit) contrarium sententibus aliis apud eundem Azor.

2. Respondeo ad secundum: delictum illud heretos pro incurrendis pœnis non consumitur in errore contra fidem, sed in pertinacia. Lott. n. 40. citans Turrecrem. in c. dicit Apostolus. ex n. 5. Cardin. in c. excommunicamus, il primo de hereticis. n. 2. & 3. Farnac. de heret. q. 173. n. 16. C. Paris. cons. l. n. 199. l. 4. Hinc impedit hunc incursum pœna, si è vestigio, ut quis de heresi arguitur, sponte errorem suum recognoscet; cum talis insinulatus è vestigio resipiscens eo ipso censeatur reversus ad pristinum statum; & per penitentiam reincorporatus Ecclesia, ante sententiam declaratoria non sit hereticus, & sic impeditur sententia illa declaratoria; Lott. n. 48. & 41. remittens ad Rebuff. in pr. p. 3. in principio. ex n. 5. ubi ponit requisita ad hoc, inter quæ requisita illud est ait postulatus heretos mox agnoscat errorem suum, positivè facendo delictum; nam de cetero ad effigiendam pœnam illam non sufficeret, quod, ubi quis citra propriam confessionem dicere omnia quæ sibi adscribuntur, se non eo sensu fecisse vel protulisse, ut diversus ab Ecclesia abiret, sed semper credidisse & credere, quidquid credit S. mater Ecclesia (potest siquidem non confessus condemnari) tradit ibidem Lott. n. 42. & 43. Qui etiam inde infert n. 49, talem hereticum mox, ut insinulatus, resipicenter juvari regulâ de annali, ed quod nondum securâ declaratoria super pertinacia facto, nihil sit, quin regula locum habeat; quippe quæ contentatur simplici detentione de facto, cui detentioni, quod minus hereticus incumbat, nihil contrarium à jure decisum; male autem ex eo sen-

fisse Sarnensem, faturam quoque regulam Judais & feminis detinentibus beneficia, rectè ostendit Lott. n. 55. nam quod quis sit judæus vel femina, est notorium per demonstrationem facti permanentis, & sic per evidentiam: Unde & consequitur incapacitas persona, etiam quoad simplicem detentionem, quod applicari nequit heretico nondum declarato per sententiam. Econtra non favere hanc regulam postquam talis per sententiam declaratur, & quod regula non defendat eum, de cuius non titulo constat notoriè; sed satis notoriè constat de non titulo heretici declarati per sententiam tradit Ricciullus de jure personarum extragrum Ecclesie existentium. l. 5. c. 19. n. 17. apud Lott. cit. n. 55.

Quaestio 230. An, & qualiter dicta pœna privationis comprehendat receptatores & fautores, & filios hereticorum?

1. Respondeo ad primum: quidquid sit de jure communis decretalium, in quo nihil de privatione ipso jure horum receptorum &c. sed solum eos privandos per sententiam beneficis obtentis ante heresim, & privatos nunciando illis, quæ post heresim obtinuerunt, Garc. loc. cit. n. 68. & 69. Jure tamen speciali & novo, nimis multante dicta Constitutione Nicolai III. & Pauli IV. dubium non est, comprehendendi quoque receptatores, fautores, & defensores hereticorum (qui ut Castrop. heretos suspicionem juridicam contrahunt) Garc. loc. cit. Azor. loc. cit. Lott. n. 36, contra Castrop. loc. cit. n. 2. Covar. l. 2. variar. c. 8. n. 4. & quid de hoc dubitum, Sanch. cit. c. 36. n. 16, de quibus ait Lott. eos id nunquam revocatuos in dubium, si observassent seu reflexissent ad illam Nicol. III. constitutionem.

2. Respondeo ad secundum: filii hereticorum usque ad secundam generationem, ut statuitur c. 2. de hereticis in 6. ab Alex. IV. (quod ipsum in c. statutum. eodem tit. & lib. à Bonifacio octavo extenditur quoque ad descendentes per lineam femininam usque ad primam tantum generationem, dum prius ante hanc decretalem ne quidem filii mulieris hereticae huic pœna subicerentur) non solum inhabilitantur simpliciter ipso jure vi dictorum textuum ad omnia beneficia Ecclesiastica obtinenda. Lott. n. 59. Idque sive legitimi, sive illegitimi, ne plus consequatur luxuria, quam castitas. Lott. n. 71. citans Sanch. in sum. l. 2. c. 27. n. 1. Surd. cons. 386. n. 6. Barb. ad c. cit. statutum. n. 14. Item sive sunt nati ante commissum delictum, sive post illud. Lott. n. 72. citans Menoch. de presump. l. 5. presump. 33. n. 14. & n. 73. sub jungens ex Sanch. cit. c. 27. n. 28. Ad hoc nihil exigit, quam quod in iudicio legitimè constet, parentes suis hereticos, vel fautores, defensores aut receptatores eorum, & cum hac qualitate decepsisse (fecis enim est, si constaret eos, antequam decederent, emendaros, & reincorporatos Ecclesia unitati, ut Lott. n. 74. nullà etiam facta in hoc distinctione inter relatos & non relatos, ut pluribus ostendit Lott. n. 77.) quantumcumque non probetur eos super heresi non suis sententiatorum; dummodo hoc notoriè liquet, id est, per evidentiā facti, vel ex propria judiciali confessione. Vide de hac inhabilitate ad obtinenda plura dicta à nobis in 1. part., ubi de qualitatibus requisitis in beneficiario. Verum etiam privati videntur jure ipso beneficis præhabitus. Lott. n. 81. dicens in hoc mo-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

K 2

dō